

**Toivakan kunnan
KONSERNIOHJEET**

SISÄLLYSLUETTELO

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite
2. Konserniohjeen soveltamisala
3. Konserniohjaus ja -johtaminen
4. Taloudenhoitoon ja konsernitilinpäätöksen laadintaan liittyvä ohjeistus
5. Tilintarkastus
6. Rahoitus
7. Riskien hallinta
8. Henkilöstöpolitiikka
9. Yhteiset palvelut
10. Tiedottaminen konsernin asioista

1. KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Toivakan kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö).

Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniohjeilla konsernijohto antaa toimintaohjeet ja -periaatteet sekä täsmentää kunnan ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtajana.

2. KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA

Konserniohje koskee Toivakan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Konserniohje tulee käsitellä tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa tai vastaavassa hallintoelimessä. Näin konserniohje tulee eri yhteisöjä koskevan lainsäädännön mukaan tytäryhteisöjä velvoittavaksi.

Tytäryhteisöt

Toivakan kunnan tytäryhteisöksi katsotaan osakeyhtiö, yhdistys, muu yhteisö tai säätiö, jossa kunnalla on määräysvalta joko suoraan tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa.

Tytäryhteisöt	Omistusosuus
Kiinteistö Oy Toivakanhaka	100,00 %

n

Ohjausmenetelmät: edustus tytäryhtiön hallituksessa.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymät liitetään konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus yhtymän varoista ja velvoitteista ja siitä, miten kunnan äänivaltaa on sopimuksella rajoitettu. Kuntayhtymät yhdistellään konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden mukaisessa suhteessa.

Kuntayhtymät	Omistusosuus
Oyväskylän koulutus kuntayhtymä	1,0529 %
Keski-S Sairaanhoidon kuntayhtymä	0,87 %
Keski-Suomen Liitto	0,70 %

u

Ohjausmenetelmät: edustus yhtymien toimielimissä.

3. KONSERNIOHJAUS JA -JOHTAMINEN

Kunnanvaltuusto
Kunnan omistajapolitiikan linjaukset
Seuraavan vuoden talousarvion laadinnan yhteydessä kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. (Tavoitteiden valmistelusta vastaa se osasto, jonka toimialueeseen tytäryhtiöt kuuluvat, muutoin kunnanhallitus.)
Konserniohjeen hyväksyminen
Kuntakonsernin toiminnan ylin valvoja

Konserniin kuuluvat yhteisöt toimivat osaltaan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttajina. Kunnan edustajien tulee pyrkiä toimimaan tytäryhteisöjen hallintoelimissä siten, että valtuuston asettamat tavoitteet saavutetaan.

Kunnanhallitus
Kuntakonsernin ohjaus
Koko konsernin talouden ja toiminnan koordinointi ja seuranta
Tytäryhteisöjen valvonnan järjestäminen
Konserniohjetta yksityiskohtaisemmat ohjeet tai niiden antamisen delegointi muulle kunnan viranomaiselle
Tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokousedustajien valinta
Jos valtuusto ei ole päättänyt muuta, kunnanhallitus valitsee yhtymäkokousedustajan
Ohjeet kuntaa eri yhteisöjen ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin
Toimintakertomuksen yhteydessä kunnanvaltuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta
Tytäryhteisöjen toiminnan seuranta ja tarvittavat toimenpide-ehdotukset havaituista epäkohdista

Kunnanjohtaja
Vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta kunnan osalta sekä seuraa omistajapolitiikan toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kunnanhallitukselle

4. TALOUDENHOITOON JA KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAAN LIITTYVÄ OHJEISTUS

Kunnan konsernitilinpäätöksen tarkoituksena on selvittää ne varat, velat, vastuut ja velvoitteet, jotka kunnalla on omistajuuteen tai sopimukseen perustuen.

Tilikausi ja tilipuitteet

Tytäryhteisön tulee noudattaa kalenterivuoteen sidottua tilikautta.
Tytäryhteisön tulee noudattaa kunnan tilipuitteita siten, että taseiden ja tuloslaskelmiin nimikkeiden sisällöt olisivat mahdollisimman yhdenmukaiset ja yhdistelykelpoiset.
Tasetilit tulee eriyttää siten, että keskinäiset saatavat ja velat voidaan eliminoida.
Tuloslaskelman tili tulee laatia siten, että keskinäiset tuotot ja kulut sekä näiden oikaisuerät voidaan eliminoida.
Tietotekniikka- ja muiden järjestelmien kehittämisessä tulee huomioida em. näkökohdat.
Tytäryhteisön talouden ja toiminnan toteutuma tulee raportoida kunnanhallitukselle 3 krt vuodessa

Arvostus- ja jaksotuseriaatteet

Tytäryhteisöjen tulee noudattaa kunnan hyväksymiä arvostus- ja jaksotuseriaatteita.
Tytäryhteisön tulee kunnan tilinpäätöksen laatimista varten informoida kunnan taloushallintoa mahdollisista poikkeamista niistä arvostus- ja jaksotuseriaateista, joita noudatetaan kunnan tilinpäätöksessä. Tällöin on huomioitava erityisesti periaatteet arvonorotuksen suorittamisessa ja vaihto-omaisuuden hankintamenon määrittelyssä sekä yleisen varovaisuuseriaatteen noudattamisessa ja varausten muodostamisessa.
Tytäryhteisöjen tulee soveltuvin osin noudattaa kunnanvaltuuston hyväksymää suunnitelman mukaisia poistoja koskevaa poistosuunnitelmaa. Tytäryhteisön tulee toimittaa hyväksymänsä poistosuunnitelma kunnan taloushallintoon.
Kirjanpitovelvollinen, jonka toiminta perustuu kiinteistön hallintaan, saa poistaa käyttöomaisuuden hankintamenon ja muut pitkävaikutteiset menot niiden vaikutusaikana ilman ennalta laadittua suunnitelmaa. Em. yhteisön tulee esittää laskelma em. suunnitelman mukaisista poistoista kunnan konsernitilinpäätöstä varten.

Tilinpäätöstiedot

Kunkin tytäryhteisön tulee toimittaa tilinpäätöstä koskevat tiedot helmikuun loppuun mennessä kunnan taloushallintoon. Aineiston tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

tulos- ja rahoituslaskelma, tase ja tarvittavat liitetiedot
investoinnit
lainanotto

Vastaavat tiedot tulee toimittaa myös talousarvion laadintavaiheessa seuraavan vuoden tilanteesta.

5. TILINTARKASTUS

Kunnan tytäryhteisöjen on suositeltavaa valita tilitarkastajakseen kunnan tilintarkastustehtävää suorittamaan valittu JHTT-tilintarkastaja.

Kunta ilmoittaa tytäryhteisöilleen tilintarkastajan valinnasta ja huomioi tarjouskilpailua suorittaessaan tytäryhteisöidensä tilintarkastuksen suorittamisen edellyttämät näkökohdat.

6. RAHOITUS

Valtuusto päättää kuntakonsernin rahoituksen perusteista. Kuntakonsernin taloutta tulee suunnitella ja hoitaa kokonaisvaltaisesti. Rahoituksen ja sijoittamisen tulee olla kustannustietoista ja tuottavaa, mutta myös mahdollisimman riskitöntä. Tytäryhteisöiden tulee toimia aina yhteistyössä kunnan talousjohdon kanssa hankkiessaan käyttöön- sä lyhyt- tai pitkäaikaista vierasta pääomaa.

Lainojen takausten osalta tulee tytäryhteisöjen ennen muita vaihtoehtoja tarkistaa mahdollisuus kunnan omavelkaisen takauksen käyttöön.

Sijoitustoiminnan osalta tytäryhteisöjen tulee noudattaa soveltuvin osin kunnanvaltuuston hyväksymiä sijoitustoiminnan periaatteita sekä neuvotella ennen sijoituspäätösten tekemistä kunnan talousjohdon kanssa.

7. RISKIEN HALLINTA

Kuntakonsernissa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa, jonka tulee perustua riittävään riskien kartoitukseen. Kartoituksen perusteella määritetään ne periaatteet, joiden mukaan vahinkoriskejä siirretään katettavaksi vakuuttamisella.

Konsernin vakuutuspalveluiden hankinta pyritään keskittämään samaan yhtiöön, mikäli se kokonaistaloudellisesti on järkevää ja mahdollista.

8. HENKILÖSTÖPOLITIikka

Tytäryhtiöiden henkilöstöpolitiikan tulee peruslinjoiltaan olla kunnan henkilöstöpolitiikan linjausten mukaista.

Henkilöstöä hankkiessaan tytäryhtiöiden tulee ottaa huomioon konsernin sisäiset resurssit.

Henkilöstökoulutusta suunniteltaessa huomioidaan koko konsernin koulutustarpeet.

Henkilöstön palkkauksen ja muiden sopimuksenvaraisten etuuksien määrittelyssä noudatetaan yhtenäisiä periaatteita.

9. YHTEISET PALVELUT

Hankkiessaan ja tarjotessaan palveluja kunnan ja sen tytäryhtiöiden tulee hankintoja ja kilpailutusta koskevan säännösten puitteissa huomioida taloudellisuus koko konsernin kannalta.

10. KONSERNIN TIEDOTTAMINEN

Kuntalain 29 § mukaan kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen myös yhteisön tai säätiön toiminnasta. Tämän mukainen tytäryhteisön tiedottamisvastuu on ensisijaisesti yhteisöllä itsellään. Mikäli tiedottamisen aihe liittyy oleellisesti emon tai muiden tytäryhteisöjen toimintaan, tulee tiedottamisesta sopia yhdessä.